ἔκδοσίς του. Ὁ διηγηματογράφος ἔχει γράψει ἀκόμα καὶ ἕναν ὕμνο στὴν Παναγία τὴν Κοινίστρια ποὺ μένει ἀνέκδοτος.

* * *

Ἡ θρησκευτικὴ προσήλωσις τοῦ Παπαδιαμάντη ἦταν τέτοια, ὥστε τὸν ἔκανε νὰ μείνη ἐλεύθερος. Ἡ ἴδια προσήλωσις ὑπῆρχε καὶ στὸν συμπατριώτη του καὶ συνηλικιώτη του, Ἀλέξανδρο Μωραϊτίδη. Εἶχαν συμφωνήσει καὶ οἱ δύο ἀπὸ μικροὶ νὰ ἀφοσιωθοῦν στὰ θεῖα καὶ νὰ μὴ παντρευτοῦν. Ὁ Μωραϊτίδης ὅμως δὲν ἐκράτησε τὴν ὑπόσχεσί του.

Εἰς τὸν ἅγιον Ἐλισσαῖο τῆς Ἀκροπόλεως ποὺ ἔψαλλαν καὶ οἱ δύο, δεξιὰ ὁ Παπαδιαμάντης, ἀριστερὰ ὁ Μωραϊτίδης, ἐσύγχναζε καὶ μιὰ νέα κόρη, ἀφιερωμένη κι' αὐτὴ στὴν θρησκεία. Ἦταν προωρισμένη νὰ γίνη καλόγηρα. Μέσα ὅμως στὴν ἐκκλησία ἀνεπτύχθη σιγὰ-σιγὰ ἕνα δυνατὸ αἴσθημα στὶς δυὸ καρδιές, τοῦ Μωραϊτίδη καὶ τῆς θρησκολήπτου κόρης, καὶ τὸ αἴσθημα αὐτὸ κατέληξε σὲ γάμο.

Ὅταν ὁ Μωραϊτίδης ἀνήγγειλε στὸν Παπαδιαμάντη τὴν ἀπόφασί του νὰ παντρευτῆ, αὐτὸς τοῦ εἶπε :

— Ἐγὼ ὅμως κρατῶ τὴν ὑπόσχεσί μου. Δὲν παντρεύομαι !

Ἀλλὰ καὶ ὁ γάμος τοῦ Μωραϊτίδη στάθηκε περίεργος. Καὶ αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του δὲν εἶχαν ξεχάσει τὴν θρησκεία. Τοὺς τραβοῦσε ὁ μοναχικὸς καὶ μοναστικὸς βίος. Καὶ ὕστερα ἀπὸ χρόνια ἐχώρισαν μὲ θρησκευτικὴν ἀγάπη γιὰ ν' ἀφοσιωθοῦν καὶ πάλι στὴν ἐκκλησία.

Ὁ Μωραϊτίδης, τραβηγμένος ἀπὸ τὸν κόσμο, ἐχρίσθη πρὶν ἀπὸ δύο χρόνια σὲ μοναχὸ καὶ πῆγε στὴ Σκίαθο γιὰ νὰ τελειώση τὴν ζωή του.

Ἡ σεβαστὴ γυναῖκα τοῦ Μωραϊτίδη ζῆ νομίζω ἀκόμα, ἀποτραβηγμένη κι' αὐτὴ ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ ἀφοσιωμένη στὴν πίστι καὶ στὴν θρησκεία.

Προτάσεις γάμου ἔγιναν καὶ στὸν Παπαδιαμάντη, ἀλλὰ τίς ἔδιωχνε μὲ εὐγενικὸ θυμό.

Ἕνα ἐπεισόδιο προτάσεως γάμου στὸν Παπαδιαμάντη, μὲ κόρη γνωστοῦ Ἀθηναίου βιβλιοπώλου, θ' ἀναφέρω στὴν συνέχεια τῆς ἐξιστορήσεως τῆς ζωῆς τοῦ μεγάλου Σκιαθίτου.

Κ. ΦΛΑΤΑ-Ι-ΤΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΕΣ

Η ΓΟΝΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ὁ Στράβων καὶ ὁ Πλίνιος εἶχαν παρατηρήσει στὴν ἐποχή τους, ὅτι τὸ νερὸ τοῦ Νείλου ποταμοῦ καθιστοῦσε τὶς γυναῖκες ποὺ τὸ ἔπιναν πολὺ γόνιμες, ὥστε νὰ γεννοῦν μὲ μιάς... ἕξη κι' ἑφτὰ παιδιά !

Ὁ Ἀριστοτέλης ἐξ ἄλλου ἀναφέρει κάπου— καὶ αὐτὴ τὴν εἴδησι τὴν ἐπιβεβαιώνει καὶ ὁ Ἰούλιος Παῦλος—ὅτι μιὰ Αἰγυπτία γέννησε σὲ τέσσερες γέννες εἴκοσι παιδιά, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπέζησαν τὰ περισσότερα.

Τρεῖς συγχρόνως χρονογράφοι τοῦ μεσαίωνος ἀναφέροιν τὴν καταπληκτικὴ εἴδησι ὅτι ἡ σύζυγος τοῦ κόμητος Ἰζεμπὲρ ντ' Ἀλτόρφ, γέννησε σὲ μιὰ γέννα ὁλόκληρη... ντουζίνα παιδιά !

Ἐπίσης ὁ πάνσοφος Φραγκῖσκος Πίκ, κόμης τοῦ Μιραντόλ, ἰσχυρίζεται κάπου ὅτι μιὰ Γερμανίδα ὀνόματι Δωροθέα γέννησε εἴκοσι παιδιὰ σὲ δυὸ γέννες καὶ ὅτι μιὰ ἄλλη ἀπέκτησε μὲ τέσσερες τοκετοὺς τριάντα παιδιά !

Ὁ Λικοσθένης βεβαιώνει ὅτι ἡ κόμησσα Μαργαρίτα Βιμπρόσλα γέννησε σὲ μιὰ γέννα... τριανταέξη παιδιὰ καὶ ὁ Μέγας Ἀλβέρτος ἰσχυρίζεται ὅτι μιὰ γυναῖκα τῆς ἐποχῆς του ἀπέβαλε... εἰκοσιδύο παιδιά, μιὰ ἄλλη ἑβδομῆντα καὶ μιὰ ἄλλη ἑκατὸν πενῆντα !...

Ὁ βαρῶνος τοῦ Ἀμπενσπὲργ τῆς Γερμανίας, ὁ ὁποῖος εἶχε παντρευτεῖ δυὸ φορές, ἀπέκτησε ἀπὸ τὸ διπλὸ αὐτὸ γάμο του τριανταδυὸ γυιοὺς καὶ ὀχτὼ θυγατέρας ποὺ τοῦ ζῆσαν ὅλοι.

Ἐπίσης ὁ Γάστων Ραζάκ, ὁ ὁποῖος ὑπηρέτησε στὸ στρατὸ ἐπὶ ἑξῆντα συνεχῆ ἔτη ὑπὸ ἕξη βασιλεῖς, ἦταν πατέρας εἴκοσι γυιῶν καὶ δώδεκα κοριτσιῶν.

Ὁ Ἰουστῖνος ἐξ ἄλλου ἀναφέρει ὅτι ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀράβων Ἐρύτιμος εἶχε... ἑφτακόσια παιδιά ! Ὁ Ἀττίλας, ὁ περίφημος Οὖνος κατακτητής, μετὰ τὸ θάνατό του ἄφησε πίσω του ἕνα κοπάδι παιδιά, τὰ ὁποῖα διεκδικοῦσαν ὅλα μαζὺ τὴ χώρα τοῦ πατέρα τους.

Ἡ πιὸ ἀπίστευτη ὅμως εἶδησι εἶνε ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἀναφέροι ὁ ντὲ Βιό. Λέγει δηλαδὴ ὅτι ἡ κόμησσα Χενεδὲρ γέννησε σὲ μιὰ γέννα τριακόσια ἑξῆντα πέντε παιδιά. ὅσες μέρες δηλαδὴ ἔχει κι' ὁ χρόνος !... Ἡ πληροφορία ὅμως αὐτὴ διεψεύσθη ἀργότερα ὡς ἐντελῶς τερατώδης.

Ἐκτὸς ὅμως ὅλων αὐτῶν ὑπάρχουν παραδείγματα ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ἐτεκνοποίησαν σὲ βαθὺ γῆρας.

Ἐπίσης ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Σεὲς βεβαιώνει ὅτι κάποιος ἐνορίτης του ἡλικίας 90 ἐτῶν, πῆρε μιὰ γυναῖκα κατὰ ἑφτὰ χρόνια μικρότερή του καὶ ἔκαμε μ' αὐτὴν ἕνα παιδί !...

Ἡ σύζυγος ἑνὸς Σκώτου ξυλουργοῦ π.χ., ἡλικίας ἄνω τῶν ὀγδόντα ἐτῶν, γέννησε κατὰ τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1730, τρία ἀγόρια, τὰ ὁποῖα ἔχαιραν ἄκρας ὑγείας.

ΕΥΘΥΜΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

Ὁ Μύωψ

ΤΟΥ ΠΑΛΗΟΥ ΚΑΛΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ἡ Ἀθηναϊκὲς ἐφημερίδες πρὸ ἡμίσεως σχεδὸν αἰῶνος. Ἔμμετρα ρητὰ τοῦ Καραϊσκάκη. Ἕνα ὑπέροχο γράμμα τῶν Μεσσηνίων στὸν Ἰμπραήμ. Τὸ καλαμπεῦρι τοῦ Ναυπλιέως δικηγόρου. Φοίνικες καὶ φοίνικες. Ἐπιγράμματα τοῦ Νερούλου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1883 ἐξεδίδοντο στὴν Ἀθήνα 52 ἐφημερίδες καὶ περιοδικά, τὰ ἑξῆς : «Αἰών», «Παλιγγενεσία», «Ἀλήθεια», «Ἐθνικὸν Πνεῦμα», «Ἑλληνικὸς Λαός», «Ἀριστοφάνης», «Ἐφημερίς», «Στοά», «Ὥρα», «Νέαι Ἰδέαι», «Τηλέγραφος», «Ἀσμοδαῖος», «Ραμπαγᾶς», «Ἡμερήσια Νέα», «Πρωΐα», «Μὴ χάνεσαι», «Ἐλευθερία», «Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως». «Νέα Ἐφημερίς», «Παληάνθρωπος», «Πολίτευμα», «Ἥλιος», «Γλωσσοκοπάνα», «Καρτερία», «Μασκαρᾶς», «Ὑπερασπιστὴς τοῦ Λαοῦ», «Ἐφημερὶς Γνωστοποιήσεων», «Τοξότης», «Κῆπος», «Ρωμηός», «Παπαγάλος», «Οἰκονομολόγος», «Ἑρμῆς», «Γαῖδαρος», «Παγκλαστῖτις», «Αὐλαία», «Γελασῖνος», «Δελφοί», «Ἐθνικὴ Δύναμις», «Ἐργατικὸς σύνδεσμος», «Ἶρις», «Καλιγούλας», «Μηνύτωρ», «Τραμποῦκος», «Φάλαγξ», «Φασαρίας», «Ἑλικών», «Ἑσπέρα», «Ἕσπερος», «Λόγος», «Χριστοκράτης», «Γρακατρωῦκα».

* * *

Ὅταν ρώτησαν κάποτε τὸν Καραϊσκάκη πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ διακριθῆ καὶ νὰ γίνη ὀνομαστός, ὁ στρατάρχης ἀπάντησε μ' ἕνα τρίστιχο :

Φρόνιμος καὶ παλληκάρι,
πλούσιος καὶ γαλαντόμος,
μέγας γίνεται στὸν κόσμο.

Ἐπίσης ὁ ἴδιος ἔλεγε γιὰ τοὺς δειλοὺς τὰ ἑξῆς :

Φοβητσιάρης τὸ ἀσκέρι
σὰν παγοῦκλα τὸ μολεύει
καὶ δειλὸς ἀπελπισμένος
γίνεται ἀνδρειωμένος.

* * *

Ὅταν ὁ Ἰμπραὴμ παράγγειλε στοὺς κατοίκους τῆς Μεσσηνίας νὰ τοῦ δηλώσουν ὑποταγή, φοβερίζοντάς τους ὅτι ἀλλοιῶς θὰ κατέστρεφε τὰ δέντρα καὶ τὰ κτήματά τους, οἱ Μεσσήνιοι τοῦ ἔστειλαν τὴν ἑξῆς ἀπάντησι. ἀπάντησι ἀνταξία τῶν ἀρχαίων προγόνων των :

»Αὐτὸ ὁποῦ μᾶς φοβερίζεις, τοῦ ἔγραφαν, *νὰ μᾶς κόψῃς καὶ νὰ κάψῃς τὰ καρποφόρα δένδρα μας, δὲν εἶνε τῆς πολεμικῆς ἔργον, διότι τὰ ἄψυχα δὲν ἐναντιώνονται εἰς κανένα. Μόνον οἱ ἄνθρωποι ὅπου ἐναντιώνονται ἔχουν στρατεύματα καὶ ἂν μπορῆς τὰ σκλαβώνεις.*

»Καὶ ἔτσι εἶνε τὸ δίκαιον τοῦ πολέμου. Νὰ τὰ βάζῃς μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὄχι μὲ τὰ ἄψυχα δένδρα. Ὄχι τὰ κλαριὰ νὰ μᾶς κόψῃς, ὄχι τὰ δένδρα, ὄχι τὰ σπίτια ποὺ μᾶς ἔκαψες, μόνον πέτρα ἐπάνω εἰς τὴν πέτρα νὰ μὴ μείνῃ, ἐμεῖς δὲν προσκυνοῦμε.

»Τί τὰ δένδρα μας ἂν τὰ κόψῃς καὶ τὰ κάψῃς, τὴν γῆν δὲν θέλει τὴν σηκώσῃς, καὶ ἡ ἴδια γῆς ποὺ τὰ ἔθρεψε, αὐτὴ ἡ ἴδια γῆς μένει δική μας καὶ τὰ ματακάνει.

»Μόνον ἕνας Ἕλληνας νὰ μείνῃ, πάντα θὰ πολεμοῦμε, καὶ μὴν ἐλπίζῃς πῶς τὴν γῆν μας θὰ τὴν κάμῃς δική σου. Βγάλτο αὐτὸ ἀπ' τὸ νοῦ σου».

* * *

Κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος κάποιος ἔμπορος ἀπὸ τὸ Ναύπλιο ζήτησε συμβουλὴ γιὰ μιὰ ὑπόθεσί του ἀπὸ ἕναν ὀνομαστὸ δικηγόρο τῆς ἐποχῆς.

Ἀφοῦ ἔλαβε τὴν ἀπάντησι, τοῦ ἔστειλε γιὰ πληρωμὴ ἕνα κανίστρι γεμᾶτο χουρμάδες.

— Πήγαινέ το πίσω, εἶπε ὁ ἐξῆντινος δικηγόρος στὸν ἀπεσταλμένο ὑπηρέτη, καὶ πὲς στὸν κύριό σου ὅτι σήμερα πληρώνουν μὲ δραχμὲς κ' ὄχι μὲ... φ ο ί ν ι κ ε ς !...

Ὡς γνωστόν, ὁ φοῖνιξ ἦταν νόμισμα τῆς ἐποχῆς τοῦ Καποδιστρίου. Ἐπὶ Ὄθωνος εἶχαν κοπεῖ πλέον κ' ἐκυκλοφοροῦσαν δραχμές. Ἐπὶ τοῦ ὀνόματος λοιπὸν τοῦ καταργημένου πλέον νομίσματος ἐκαλαμπούρισε ὁ δικηγόρος.

* * *

Νὰ τώρα καὶ μερικὰ ἀπὸ τὰ σατιρικὰ ἐπιγράμματα τοῦ Ἰακωβάκη Ρίζου Νερούλου, ἑνὸς ἀπ' τοὺς πιὸ γνωστοὺς ποιητὰς τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

ΕΙΣ ΙΑΤΡΟΝ

Αὐτὸς ὁποῦ τ' ἀνθρώπινον δολοφονοῦσε γένος,
ὁ Ἰατρὸς Γεώργιος εἶνε ἐδῶ θαμένος.
Φυλάξου, μὴν τὸν δέχεσαι στὸν Ἅδη, Περσεφόνη,
Εἰν' Ἱκανὸς καὶ τοὺς νεκροὺς νὰ ξαναθανατώνῃ !...

ΕΙΣ ΕΜΠΟΡΟΝ

Τὸ δεῖνα πρᾶγμα ποιὰ τιμὴ στὴν δεῖνα πόλι ἔχει,
πόσο τὸ δεῖνα νόμισμα στὸν δεῖνα τόπο τρέχει,
αὐτὰ σὺ πάντα φρόντιζες. αὐτὰ ἐσύ ζητοῦσες.
Ἀλλὰ τί πρᾶγμα ἔχει τιμὴ στὸν Ἅδη δὲν ρωτοῦσες !

ΕΙΣ ΑΔΗΦΑΓΟΝ

Ὁ πηγαδόστοιος Ραζῆς. τὸν τραπεζιὸν ὁ γλάρος.
ἀφοῦ τὸν κόσμον ἔχαφε τὸν ἔχαφε ὁ Χάρος !